

Mogens Müllers prædiken pinsedag

Taler

Mogens Müller
Professor i Det Nye Testamente
Eksegese, dr. theol.

Dato

12. juni 2011

Sted

Lindevang Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 14, vers 22-31

Salmer

I al sin glans nu stråler solen
Fyldt af glæde over livets under
Hør himmelsus i tredje time
—
Apostlene sad i Jerusalem
Kraften fra det høje

1 Gud, lad os leve af dit ord som dagligt brød på denne jord. Amen!

5

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: 14, 22-31:

10 *Judas, ikke Iskariot, sagde til Jesus: »Herre, hvordan kan det være, at du vil give dig til kende for os, men ikke for verden?» Jesus svarede ham: »Den, der elsker mig, vil holde fast ved mit ord, og min fader vil elske ham, og vi skal komme til ham og tage bolig hos ham. Den, der ikke elsker mig, holder ikke fast ved mine ord. Og det ord, I hører, er ikke mit, men Faderens, som har sendt mig. Sådan har jeg talt til jer, mens jeg endnu var hos jer. Men Talsmanden, Helligånden,*
15 *som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alt og minde jer om alt, hvad jeg har sagt til jer. Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer; jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst! I har hørt, at jeg har sagt til jer: Jeg går bort, og jeg kommer til jer. Hvis I elskede mig, ville I glæde jer over, at jeg går til Faderen, for Faderen er større end jeg. Nu har jeg sagt*
20 *det til jer, før det sker, for at I skal tro, når det sker. Jeg skal ikke tale meget med jer mere, for verdens fyrste kommer; og mig kan han intet gøre, men det sker, for at verden skal forstå, at jeg elsker Faderen og gør sådan, som Faderen har påbudt*

Jeg kan lige så godt sige det, som det er: havde vi alene haft Johannesevangeliet,
30 havde vi ikke fejret pinse som en særlig kirkelig fest syv uger efter påske. For den
menighed, der stod bag Johannesevangeliet, faldt påske og pinse sammen. For
påsketroen, troen på Jesu opstandelse udsprang netop af erfaringen af, at Jesus –
trods sin død – var til stede iblandt dem i sine ord. Og denne erfaring udtrykker
forfatteren til Johannesevangeliet i talen om Talsmanden. Fraværet af Jesus
35 betød ikke tomhed. Det billede af Gud, som Jesus havde fremkaldt i deres sind,
visnede ikke hen. Jesu ord sad stadig i ørene på dem, skabte stadig troen i deres
hjerter. Når disciplene tog Jesu ord i munden og handlede efter dem, var det,
som om han stadig var iblandt dem.

40 Vores pinsefest kan vi altså takke forfatteren til Apostlenes Gerninger for.
Pinsefesten var en jødisk fest, oprindelig en takkefest for hvedehøsten, der jo i
Palæstina finder sted noget før end her. På Jesu tid blev pinsen nok så meget
fejret til minde om pagten med Gud på Sinaj, den pagt, som Moses havde
sluttet. Men med Jesu død – sådan oplevede disciplene det – var der sluttet en
45 ny pagt. Ifølge overleveringen havde Moses på Sinajbjerget modtaget to
stentavler med De Ti Bud, som israelitterne skulle overholde for at være
omsluttet af pagten. Det var jo mildest talt ikke gået så godt. Derfor måtte det
komme til en ny pagt. Ikke fordi Gud fordrede noget andet af mennesker. Men
fordi det kun alt for tydeligt havde vist sig, at det alene er muligt at opfylde
50 Guds bud, hvis man af hjertet vil det. Eller sagt på en anden måde: Gud måtte
også lægge sin ånd ind i menneskers hjerter. Så vi både vil og kan handle efter
hans vilje.

Denne oplevelse af Guds ånds, af Helligåndens komme skildrede forfatteren til
55 Apostlenes Gerninger så med den fortælling, som vi hørte før. Tunger af ild, og
dog prædiken mild, som salmen gengiver det. Der er noget her, der ikke lader sig
adskille. Hvad det drejer sig om, kan vi kun opleve. Ganske som betegnelserne
mor og far. Hvad en mor og en far er, kan alene barnet tale med om. Selvfølgelig
kan de enkelte sider af forholdet bestemmes og beskrives, men hvad det egentlig
60 går ud på, kan alene opleves. Og mon ikke mange af os lidt ældre endda kender
til, at mor og far stadig lever i vores sind og tanker og såmænd også i vores

reaktioner, selv om de er døde og borte for længe siden? Der er simpelt hen skabt et rum i vores bevidsthed, som alene de kan udfylde. Derfor rykker det
65 også i mig, hver gang jeg hører et barn bruge sine forældres fornavne, når de taler til dem. På en måde river det forældrene ud af deres roller. I hvert fald i mine sikkert gammeldags ører.

Sådan vil evangeliets Jesus nu også drage os ind i et forhold til Gud, hvor Gud
70 bliver vores far i himlen. Men derhen kan vi kun komme gennem troens nåleøje. For hvem den himmelske far er, som Jesus har vist os, kan alene opleves i troen på ham. Eller sagt på en anden måde: Alene som Guds børn kan vi kende, hvem Gud er. Som det ene barn nok kan forsøge at beskrive sine forældre over for et andet barn, men aldrig lukke det ind i barneforholdet. Vi kender kun Gud, vi
75 kan kun tro på Gud på den rette måde, når vi i Jesus ser og igennem Jesu ord hører hans kærlighedserklæring til os. Og med kærlighedserklæringer forholder det sig jo sådan, at de falder døde til jorden, hvis de ikke bliver mødt af genkærlighed. Der skal her altid to til.

Og som regel kommer børn jo til deres mor og far, før de rigtig kan sanse det. Børn bliver sådan set heller ikke bedt om at tage stilling. Det er for sent, når de først er der. Forholdet udfoldes så hen ad vejen. Bevidstheden vokser, og selvbevidstheden spejler sig i forældrenes kærlighed og omsorg. Det er netop her billedet af Gud som vores himmelske far vil fortælle os noget om os selv. I dåben
85 blev det sagt til enhver af os – ganske som det for lidt siden blev sagt til lille Louis – at vi ikke alene har en mor og en far her på jorden, men at vi desuden har en himmelsk, som omslutter hele vores liv i kærlighed. Dette forhold til vores himmelske far er det nu, forældre, faddere, familie og kirke i fællesskab skal sætte rammer for, så det kan få lejlighed til at blive levende og vokse i den døbtles
90 liv. Man taler undertiden lidt nedladende om barnetro. Og det er selvfølgelig heller ikke godt, hvis troen ikke bliver voksen, ikke kommer ud af barnekammeret. Ganske som vores børn gerne skal blive voksne og stå på egne ben, måske endda kommer til at tage stilling til os, deres forældre. Børn forbliver de dog altid, ligegyldigt hvor voksne de bliver.

95 Vi taler om tillidsskabende foranstaltninger, når det er svært at få parter til at finde sammen på grund af grundlæggende mistillid. Vi kunne kalde dåb og gudstjeneste for trosskabende foranstaltninger, fordi det hele sigter på, at ånden skal forbinde sig med evangeliets ord, så de skaber liv, glæde, tillid og
100 frimodighed i og omkring os. Johannesevangeliet siger det på den måde, at når

Talsmanden, Helligånden, kommer, vil han lære os alt og minde om alt, hvad Jesus har sagt. Det handler om at få enderne til at nå sammen: Ordet og ånden. Det er måske den erfaring, som kommer til udtryk i det spørgsmål, som den anden Judas stiller Jesus, og som danner indledning til evangeliet til i dag: 105 ”Herre, hvordan kan det være, at du vil give dig til kende for os, men ikke for verden?” For svaret er, at vi ikke på forhånd kan undersøge og konstatere, hvem Jesus er, før vi tror på ham. Der er alene én vej frem: At han kommer til os igennem det, der fortælles og forkyndes om ham, og at vi giver os i kast med 110 hans ord, lytter til det, og lever og handler efter det: Troen lever af kærlighed, og kærligheden lever af tro.

Da forfatteren til Apostlenes Gerninger fortalte om Helligåndens komme ved pinsefesten, 49 dage efter påske, kom han til at understrege, at trosbekendelser 115 ikke er opregninger af kendsgerninger, kataloger over troens mindstemål. De er forsøg på at indfange det, at det guddommelige er brudt ind i vores verden og skaber en himmelsk horisont for vores liv med hinanden. Det er en horisont, hvor alene kærlighed og barmhjertighed har fremtiden for sig. Alt det kan vi udelukkende tale om i billeder. Ganske ligesom vi alene kan tale om kærligheden 120 i billeder. Kærlighed kan jo hverken måles eller vejes eller mikroskoperes. Kirke og kristendom overlever ikke ved at være en effektiv organisation. Den overlever ved, at der kommer liv og ånd over det, når vi minder hinanden om, hvad Jesus har sagt. Jesu død betød fravær, men jo et fravær på et bestemt sted og en bestemt tid. Troen på hans opstandelse er troen på, at han er med os alle dage, 125 indtil verdens ende, når vi samles i hans navn og om hans ord. Og Ånden kommer til.

Amen! Glædelig pinse!

130

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

135

Tags

Første tekstrække, Pinsedag, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mogens-mullers-praediken-pinsedag>